

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/publikacje/komiksy/33196,Korfanty.html>
2022-08-19, 13:51

Korfanty

Korfanty, rysunki Krzysztof Wyrzykowski, scenariusz Sławomir Zajązkowski, konsultacje historyczne i współpraca redakcyjna Ryszard Mozgól, Tomasz Buja, Katowice 2010, 52 s.

Komiks został wydany przez Ars Cameralis Silesiae Superioris we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej.

Górny Śląsk przełomu wieku XIX i XX. To wtedy, w 1903 roku, młody Wojciech Korfanty rozpoczyna swoją polityczną działalność. Z ówczesnych zdjęć spogląda na nas przystojny mężczyzna w meloniku, z przyszczyżonym wąsikiem i lekko falującymi włosami, w nienagannie skrojonym fraku. Aż się wierzyć nie chce, że ten spokojnie wyglądający człowiek już wtedy porywa tłumy, i że stanie się symbolem mieszkańców Górnego Śląska.

Oglądamy zdjęcia i ryciny z epoki. Na jednej z nich widzimy chłopca pasącego krowy, a za nim dymiąca fabrykę.

Nowo budowane budynki z czerwonej cegły, turkot pracujących maszyn, drewniane stemple w czarnych kopalnianych tunelach, karczowane lasy, kolej żelazna. Pranie rozwieszane na sznurkach między familokami. Miasto-potwór zabierające przestrzeń żyjącej w zgodzie z naturą ludności wiejskiej. Obok kościoły – miniaturki gotyckich katedr.

Czasy niezwykle. Czasy, w których otoczenie zmieniało się z dnia na dzień.

Równolegle do zmian w przestrzeni wizualnej przebiegały zmiany w umysłach. Zrazu powoli, bez widocznego efektu. W warunkach biedy, braku wykształcenia i niewolniczego 12-godzinnego dnia pracy nikt nie znajdował zbyt wiele czasu do namysłu nad własnym życiem. Szczęśliwie swoją pracę wykonywał Kościół katolicki i pręźnie funkcjonowała lokalna prasa. Dzięki tym instytucjom rozszerzała się świadomość mieszkańców Górnego Śląska, w tym tożsamość kulturowa.

W latach 1918–1920 wielkimi wydarzeniami na tych ziemiach były kolejne powstania śląskie. Powstania były także efektem odkrywania przez mieszkańców Górnego Śląska miłości do Polski, ale też pierwszych nią rozczarowań.

Na powstańczych fotografiach widzimy młodych, uzbrojonych powstańców w kowbojskich

kapeluszach niczym z Dzikiego Zachodu. Tak jakby z Teksasu, bo w tle kopalniane szyby i dymiące kominy. Towarzyszą im pancerne pociągi i auta własnej produkcji. Na maskach samochodów dostrzegamy bogactwo graffiti z napisem „Korfanty” na czele. Chodziło o odnajdywanie własnej symboliki, utożsamianie się z lokalnym bohaterem. Stąd Korfanty.

Cieszymy się bardzo, że mogliśmy w komiksowej formie, na tle fragmentu historii Górnego Śląska, przedstawić losy Wojciecha Korfantego.

To wyjątkowa postać, łącząca w sobie tak dużo: doświadczenia zwykłego chłopaka, bohatera historycznych wydarzeń, polityka z realnymi osiągnięciami, postaci na poły mitycznej już za życia, wreszcie osoby przeżywającej w swoich ostatnich latach osobisty dramat.

Sławomir Zajączkowski

Przedstawiona mi do recenzji publikacja jest w pewnym sensie wyjątkowa – stanowi pierwszą chyba na śląskim gruncie próbę edukacji historycznej poprzez tak popularną i trafiającą do – bardzo szeroko pojętego – „młodego” pokolenia formę, jaką jest komiks. Przy okazji zaś tematyka dotyczy postaci kluczowej wręcz dla zrozumienia skomplikowanych losów regionu w kilku pierwszych dekadach XX wieku; do tego dekadach wręcz przełomowych.

dr Grzegorz Bębniak, OBEP IPN w Katowicach

...komiks „Korfanty” wzbudził moje nieklamane zainteresowanie, tym bardziej, że po raz pierwszy w mojej pracy zawodowej miałem okazję zapoznać się z taką formą popularyzacji historii, jaką jest komiks. Nigdy zresztą nie czytywałem komiksów (nie wiem czy to zaleta czy wręcz przeciwnie dla Recenzenta), ale zdaję sobie sprawę, że jest to jedna z metod docierania z wiedzą do szerszego kręgu odbiorców i spopularyzowania jakiegoś wydarzenia historycznego lub, jak w tym przypadku, postaci historycznej. A postać Wojciecha Korfantego ciągle, wbrew pozorom, wymaga takiej popularyzacji.

Dr Piotr Greiner, AP w Katowicach

Książka jest do nabycia w
Ars Cameralis Silesiae Superioris
ul. Ligonía 7
40-036 Katowice
tel.: 032 257 06 01
fax: 032 251 86 48
e-mail: info@cameralis.art.pl
e-mail: arscam@interia.pl